

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Constantin Gurschi,
Judecători – Ion Arhiliuc, Andrei Harghel, Constantin Alerguș, Iurie Diaconu,
cu participarea procurorului Nicolae Suvac, avocatului Tarnovschi Vasile și
inculpatului Cogîlniceanu Ion, a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate
de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder și de
inculpatul Cogîlniceanu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel
Chișinău din 12 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui

Cogîlniceanu Ion Gheorghe, născut la 01 septembrie 1954,
originar din s. Susleni, r-nul Orhei, domiciliat în s. Berezlogi, r-
nul Orhei, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 18.02.2010 până la 29.03.2011;
2. Curtea de Apel Chișinău din 19.05.2011 până la 25.10.2011;
3. Instanța de fond din 25.11.2011 până la 11.12.2012;
4. Curtea de Apel Chișinău din 16.01.2013 până la 12.04.2013;
5. Curtea Supremă de Justiție din 17.07.2013 până la 12.11.2013.

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul a solicitat admiterea recursului în sensul declarat, cu respingerea
recursului înaintat de inculpatul Cogîlniceanu Ion.

Inculpatul Cogîlniceanu Ion și avocatul acestuia, Tarnovschi Vasile, au solicitat
admiterea recursului declarat, cu respingerea recursului înaintat de procuror, ca fiind
neîntemeiat.

Colegiul penal lărgit asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 29 martie 2011, a fost încetat procesul
penal în privința lui Cogîlniceanu Ion în baza art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal, în
legătură cu existența circumstanțelor care condiționează excluderea urmăririi penale.

Prin aceiași sentință, a fost încetat procesul penal în privința lui Procopciuc Ana
în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Acțiunea civilă a fost admisă integral și s-a încasat de la Cogîlniceanu Ion în
beneficiul Primăriei sat. Berezlogi, r-nul Orhei prejudiciul material în sumă de 5.825,35
lei și, în mod solidar, de la Cogîlniceanu Ion și Procopciuc Ana prejudiciul material în

sumă de 69.088 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 2.500 lei.

1.1. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2011, au fost admise recursurile declarate de procuror și de inculpații Cogîlniceanu Ion și Procopciuc Ana, casată sentința instanței de fond și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

2. Prin sentința Judecătorei Orhei din 11 decembrie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Cogîlniceanu Ion în baza art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal, în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege care condiționează excluderea urmării penale.

Prin aceeași sentință, procesul penal în privința lui Procopciuc Ana în baza art. 328 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în privința căreia, hotărârile judecătorești nu se contestă.

Acțiunea civilă înaintată de Primăriei sat. Berezlogi, r-nul Orhei a fost lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

3. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat în fapt că, potrivit procesului-verbal nr. 5 din 10.10.2001 al ședinței Consiliului comunei Berezlogi, s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinei acvatic cu suprafața de 11,7228 ha pe un termen de 25 ani întreprinderii Individuale „Ion Rotaru” cu plata de arendă anuală în mărime de câte 5 % din prețul normativ al pământului.

Potrivit procesului-verbal nr. 2 din 08.05.2004 al ședinței Consiliului comunei Berezlogi, s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinei acvatic cu suprafața de 18,6 ha pe un termen de 25 ani cet. Mariniuc Oleg cu plata de arendă anuală în mărime de câte 3 % din prețul normativ al pământului în primii 3 ani și câte 4 % în următorii ani. Potrivit actului de control, Direcția generală Control revizie al CCCEC din 16.11.2007 (f.d. 81-90 nr.dosl-1450-39-2011), s-a constatat că Primăria comunei Berezlogi a dat în arendă teren agricol la 104 persoane cu suprafața totală de 26,6 ha, iar la încheierea contractelor de arendă, s-au micșorat calculele plății de arendă în baza prețului normativ al pământului de 289,53 lei în loc de 434,35 lei, prin ce a prejudiciat primăria în sumă totală de 5825,35 lei.

Inculpatul Cogîlniceanu Ion în perioada anilor 2003 - 2007, activînd în funcția de primar al comunei Berezlogi, raionul Orhei din 06.06.2003, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, căreia într-o instituție a administrației publice locale i s-a acordat anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat, conform legii să asigure executarea deciziilor consiliului local, să asigure în limitele competenței respectarea Constituției și altor acte normative, să coordoneze și controleze activitatea serviciilor publice de sub autoritatea consiliului local, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu prin faptul că, în perioada anilor 2004-2007, contrar art. 14 alin. (4) pct. 1) al Legii nr. 1308 - XIII din 25.07.1997, „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Legii nr. 268 din 28.07.2006, Legii nr. 198-XV din 15.05.2003 „Cu privire la arendă în agricultură”, Legii nr. 123 din 18.03.2003 „Privind administrația publică locală”, fără încheierea contractelor de arendă a transmis în arendă pământ arabil cu suprafața de 26,6 ha la 104 persoane fizice, proprietate publică a Primăriei com. Berezlogi, micșorînd calculele plății de arendă în baza prețului normativ al pământului de 289,53 lei în loc de 434,30 lei, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 5.825,35 lei.

Tot el, contrar deciziei Consiliul comunei Berezlogi, raionul Orhei, nr. 6.3 din 02.10.2003, prin care s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 11,7228 ha pe un termen de 25 ani ÎI „Ion Rotaru” cu plata de arendă anuală în mărime de cîte 5 % din prețul normativ al pămîntului, contrar Legii nr. 123 din 18 martie 2003 „Privind administrația publică locală”, a semnat la 02.01.2004 contractul de arendă funciară nr. 1, prin care s-a transmis în arendă pe un termen de 25 ani bazinul acvatic din sat. Berezlogi, cu suprafața de 11,7228 ha ÎI „Ion Rotaru”, indicînd plata de arendă anuală de 4 % din prețul normativ al pămîntului în loc de 5 % din prețul normativ după cum a fost adoptată hotărîrea de către membrii Consiliului comunei, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 16.475,00 lei.

Tot el, contrar deciziei Consiliul comunei Berezlogi, raionul Orhei nr. 2.3 din 08.05.2004, prin care s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 18,8011 ha pe un termen de 25 ani cet. Mariniuc Oleg cu plata de arendă anuală în mărime de cîte 3 % din prețul normativ al pămîntului în primii 3 ani și cîte 4 % în următorii ani, contrar prevederilor art. 34 al Legii nr. 123 din 18 martie 2003 „Privind administrația publică locală”, a semnat la 01.04.2005 contractul de folosință nr. 06, prin care s-a transmis în arendă bazinul acvatic din s. Hîjdieni cu suprafața de 18,8011 ha cet. Mariniuc Oleg, cu plata anuală de 2 % din prețul normativ al pămîntului în loc de 3%, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei sumă totală de 24.765,28 lei.

Prejudiciul cauzat Primăriei com. Berezlogi, r-nul Orhei de către Cogîlniceanu Ion constituie 47.065,63 lei.

4. Procurorul în Procuratura Anticorupție, V. Muntean, a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cogîlniceanu Ion să fie condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. a) Cod penal la 6 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 5 ani și admiterea acțiunii civile înaintate de Primăria Berezlogi, r-nul Orhei, cu încasarea în mod solidar, de la inculpați a prejudiciului material în sumă de 69.088 lei.

În motivarea apelului, apelantul a indicat că, instanța de fond neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui Cogîlniceanu Ion, aceasta s-a axat numai pe stabilirea reluării urmăririi penale ca fiind ilegală, că urmărirea penală a fost reluată cu depășirea termenului de un an în cazul stabilirii faptelor noi ori un viciu fundamental în temeiul art. 22, 287 alin. (4) CPP.

Procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, a înaintat apel suplimentar, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Cogîlniceanu Ion să fie condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal la 6 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 5 ani, admiterea acțiunii civile, cu dispunerea încasării în mod solidar de la Cogîlniceanu Ion și Procopciuc Ana, în beneficiul statului a prejudiciului material în sumă de 69.088 lei.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat, că sentința instanței de fond este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța nu a ținut cont de ordonanța din 28 mai 2010,

emisă de Procurorul adjunct al Procuraturii Anticorupție, M. Tumuruc, prin care s-au stabilit fapte noi recent descoperite, ce reieșeau din declarațiile învinuitei Procopciuc Ana și, respectiv, aceste fapte au condiționat anularea ordonanței din 18.04.2008.

Mai mult ca atât, în opinia apelantului, sentința a fost afectată de un viciu fundamental și anume: constatarea faptului de nerecuperare a prejudiciului cauzat statului în urma acțiunilor inculpaților, termen care se încadrează în pct. 44) art. 6 CPP.

Astfel, în cauză sa stabilit că, deși inculpatului Cogîlniceanu Ion de către organul de urmărire penală, i-a fost imputată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, fapte care la rândul său au fost constatate și în partea descriptivă a sentinței, procurorul apelant admite o eroare materială, solicitînd în apel calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 328 alin. (3) lit. a) Cod penal, motiv, ce condiționează concretizarea cerințelor acuzatorului de stat prin realizarea dreptului de declarare a apelului suplimentar, întru corectarea erorii admise.

4.1. Inculpatul Cogîlniceanu Ion a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, cu încetarea procesului penal în privința sa, în legătură cu existența circumstanțelor ce exclud urmărirea penală.

În susținerea cerințelor a invocat că, în partea descriptivă a sentinței, instanța a stabilit existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală. În acest sens, s-a reținut că reluarea urmăririi penale prin anularea la 28.05.2010 a ordonanței de încetare a urmăririi penale din 18.04.2008, a fost efectuată ilegal și contrar dispoziției art. 22, 287 alin. (4) CPP și jurisprudenței CEDO.

Cu toate acestea, în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond s-a expus asupra vinovăției lui Cogîlniceanu Ion, fapt ce este inadmisibil în situația în care instanța a constatat ilegalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale și, respectiv, existența temeiurilor ce exclud urmărirea penală repetată pentru una și aceeași faptă.

La fel, instanța urma să se expună doar asupra vinovăției în privința inculpatei Procopciuc Ana, deoarece în privința ei s-a încetat procesul penal, din motivul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspunderea penală.

În concluzie, apelantul a invocat că, instanța a stabilit pe de o parte, imposibilitatea urmăririi repetate a lui Cogîlniceanu Ion, pentru una și aceeași faptă, dar pe de altă parte, a stabilit vinovăția la săvîrșirea infracțiunii imputate, ceea ce este inadmisibil, iar acest fapt dovedește că motivarea soluției contrazice dispozitivului sentinței.

Prin urmare, din partea descriptivă a sentinței urmează a fi excluse constatările instanței de fond asupra descrierii ca fiind dovedită infracțiunea imputată lui Cogîlniceanu I.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procurorii V. Muntean și D. Devder și de inculpatul Cogîlniceanu Ion, cu menținerea sentinței.

5.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a conchis că, instanța de fond în baza probelor administrate în cauză și verificate în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui

Cogîlniceanu Ion în baza art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal, încetînd procesul penal, în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestuia, inclusiv:

- declarațiile inculpatei Procopciuc Ana;
- declarațiile reprezentantului părții vătămate Melnic Ilie;
- declarațiile martorilor Hîrcîială Rodica, Lujanschi Valerii, Leca Ion, Vartici Gheorghe și Cotruță Valeriu;

- procesul-verbal din 06.05.2004 înregistrat sub nr. 2, conform căruia s-a dispus prin hotărîre de a da în arendă lui Oleg Martîniuc iazul din s. Hîjdieni în mărime de 18.6 ha pe termen de 25 ani cu plata anuală pentru primii 3 ani cu 3% procente și următorii cu 4% (f.d. 82-84, vol. I);

- procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei din 10.10.2003, prin care s-a dispus de a transmite în folosință sub formă de arendă ÎI „Ion Rotaru” terenul aferent bazinului acvatic cu suprafața de 1,7228 ha cu plata de arendă anuală de 5% din prețul normativ (f.d. 108-110, vol. I);

- decizia Consiliului Comunei nr. 2.3 din 08.05.2004, semnată de inculpata A. Procopciuc și conform calculului mărimii plății de folosință funciară, semnat de inculpatul I. Cogîlniceanu, se atestă, că se încheie contractul de arendă cu O. Martîniuc cu plata de 2% (f.d. 102-104);

- decizia cu privire la transmiterea în arendă a terenului aferent bazinului acvatic ÎI „Ion Rotaru” din 02.10.2003 cu nr. 6.3 (f.d. 111, vol. I);

- contractul de arendă funciară nr. 01 din 02.01.2004, semnat de Cogîlniceanu Ion, prin care s-a stabilit mărimea arendei încheiat cu ÎI „Ion Rotaru” de 4% din prețul normativ (f.d. 113-115, vol. I);

- raportul de expertiză judiciară din 18.03.2008, cu privire la darea în arendă a terenului (f.d. 201-208, vol. II);

- actul de Control tehnic efectuat de revizorul Direcției Generale Control și Revizie CCCEC (f.d. 81-89, dos. nr. 4150-39-2011), astfel Primăria Berezlogi a dat în arendă în perioada anilor 2004-2007, pămînt arabil la 104 persoane cu S-aproximativ 26.6 ha, fără contracte de arendă, micșorînd plățile de arendă prin ce s-a prejudiciat primăria în sumă de 5825,35 lei. Potrivit aceluiași act de control, Primăria Berezlogi a fost prejudiciată prin darea în arendă a iazului lui O. Marinuic cu 24.764 lei și cu 16.475 lei, cu darea în arendă a bazinului acvatic ÎI „Ion Rotaru”.

În consecință, instanța de apel, conchide că nerecunoașterea vinovăției de către Procopciuc A. și Cogîlniceanu I. se apreciază critic ca fiind o linie de apărare în scopul evitării răspunderii penale.

5.2. La fel, instanța de apel a reținut că, prin ordonanța din 18 aprilie 2008, emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, M. Ciobanu (vol. II, f.d. 235-237), s-a dispus încetarea urmăririi penale pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către Cogîlniceanu Ion, din cauza lipsei în acțiunile lui a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. a), b), 329 Cod penal și pe faptul delapidării averii străine în sumă de 4.050 lei, din lipsa faptului infracțiunii.

Ulterior, prin ordonanța din 28 mai 2010, emisă de Procurorul adjunct al Procuraturii Anticorupție, M. Tumuruc (vol. II, f.d. 289) a fost anulată ordonanța

menționată supra și reluată urmărirea penală în privința lui I. Cogîlniceanu, din motiv că, la audierea ulterioară în ședința de judecată a inculpatei Procopciuc Ana, s-a constatat că pachetul de documente pe iazurile date în arendă a fost prezentat primarului care era la curent cu modificările în deciziile consiliului, și în așa mod, s-a constatat că deciziile emise în baza cărora s-a încheiat contractele de arendă pe iazurile în litigiu au fost întocmite cu acordul fostului primar Ion Cogîlniceanu, astfel s-au constatat fapte noi și recent descoperite (vol. II, f.d. 289).

Analizînd ultima ordonanță a procurorului, instanța de apel a conchis că, aceasta este arbitrară, nu se bazează pe declarațiile inculpatei A. Procopciuc, deoarece la 24 august 2009, conform procesului-verbal de audiere a acesteia în calitate de învinuită a refuzat să facă careva declarații (vol. II, f.d. 250), iar la 13 februarie 2010, fiind audiată suplimentar a recunoscut doar că, ea personal a rectificat în deciziile consiliului local Berezlogi nr. 063 din 01.10.2003 și nr. 2.3 din 08 mai 2004 procentul de arendă, însă ea n-a declarat că primarul Ion Cogîlniceanu era la curent cu aceste rectificări (*procesul-verbal f.d. 251-253, vol. II*).

Astfel, în prezenta cauză n-au fost depistate careva fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmării precedente întru anularea ordonanței de încetare a urmării penale emise de procurorul M. Ciobanu la 18 aprilie 2008 în privința lui Cogîlniceanu Ion, conform art. 287 alin. (4) CPP.

La fel, instanța de apel a respins cerința procurorilor referitor la admiterea acțiunii civile înaintate în prezenta cauză, deoarece conform art. 221 alin. (4) CPP Primăria Berezlogi fiind persoană juridică are posibilitate de a-și proteja interesele, prin intentarea acțiunii civile în ordinea procedurii civile.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, apelul inculpatului I. Cogîlniceanu este neîntemeiat, deoarece conform alin. (4) art. 394 CPP, partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal conține descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal, ceea ce este indicat în sentință și aceasta nu contravine dispozitivului sentinței.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, din motiv că instanțele de fond și de apel eronat au ajuns la concluzia precum că ordonanța Procurorului adjunct al Procuraturii Anticorupție, M. Tumuruc din 28 mai 2010 de reluare a urmării penale, este ilegală și neîntemeiată, astfel greșit au interpretat prevederile art. 22, 287 CPP și neîntemeiat a fost încetat procesul penal în privința lui Cogîlniceanu Ion în comiterea infracțiunii imputate, că instanța de fond nu a indicat care temei concret de încetare a procesului penal a fost pus la baza sentinței de încetare, prevăzut de art. 391 alin. (1) CPP, eroare, care a fost menținută și de instanța de apel.

În acest context, procurorul recurent invocă următoarele motive:

- Cu referire la soluția instanțelor de fond și de apel în partea ce ține de încetarea procesului penal, din motiv că ordonanța adoptată la 28.05.2010 de către Adjunctul procurorului Anticorupție este tardivă, acuzarea de stat o consideră greșită, deoarece ordonanța de încetare a cauzei penale din 18.04.2008, a fost recunoscută ca una ilegală și pasibilă anulării, pe motiv că n-a existat în fapt cauza care a determinat adoptarea acesteia, condiție

care nu stabilește un termen în cursul căruia poate fi reluată urmărirea penală;

- Mai mult ca atât, în cadrul examinării cauzei penale nr. 2008036008 de învinuire a secretarului Consiliului raional s. Berezlogi, în persoana Anei Procopciuc, procurorul participant în instanța de fond, a înaintat un demers, solicitând în temeiul art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, restituirea cauzei penale, pentru efectuarea urmăririi penale. Astfel, procurorul axându-se pe declarațiile prezentate de Procopciuc Ana la 13.02.2010, în cadrul audierii suplimentare în calitate de învinuită, inclusiv și declarațiile prezentate de aceasta în instanța de fond, a considerat oportun anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale în privința lui Cogîlniceanu Ion, cu dispunerea reluării urmăririi penale, deoarece s-au stabilit fapte noi și recent descoperite, ce reieșeau din declarațiile învinuitei Procopciuc Ana și, respectiv, aceste fapte au condiționat anularea ordonanței din 18.04.2008;
- Totodată, în opinia acuzării hotărîrea respectivă a fost afectată de un viciu fundamental și anume: constatarea faptului de nerecuperare a prejudiciului cauzat statului în urma acțiunilor inculpaților, termen care se încadrează în pct. 44) art. 6 a Codului de procedură penală.

În final, procurorul invocă în speță practica judiciară a Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 1ra-447/12 din 22.05.2012, în care s-a statuat că prevederile art. 287 alin. (4) CPP, sunt aplicabile situațiilor în cazul în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale au fost adoptate legal.

6.1. Inculpatul Cogîlniceanu Ion, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a atacat cu recurs ordinar hotărîrile judecătorești, solicitând casarea acestora, cu încetarea procesului penal intentat în privința sa, în legătură cu existența circumstanțelor ce exclud urmărirea penală.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul recurent a invocat următoarele:

➤ în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond a constatat fapta incriminată prin rechizitoriu, vinovăția și încadrarea juridică a acțiunilor lui Cogîlniceanu Ion, fapt ce este inadmisibil în situația în care instanța a constatat ilegalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale din 28 mai 2010, ca fiind contrară art. 22, 287 alin. (4) CPP și jurisprudenței CEDO și, respectiv, existența temeiurilor ce exclud urmărirea penală repetată pentru una și aceeași faptă;

➤ instanța urma să se expună doar asupra vinovăției inculpatei Procopciuc Ana, deoarece în privința ei s-a încetat procesul penal, din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragere la răspunderea penală.

În concluzie, recurentul invocă că, instanța de fond, a stabilit pe de o parte, imposibilitatea urmăririi repetate a lui Cogîlniceanu Ion, pentru una și aceeași faptă, fiind constatată lipsa elementelor infracțiunii, dar pe de altă parte, constată vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar instanța de apel, trecînd cu vederea motivele invocate în acest sens în apel, menține sentința de încetare a procesului penal.

7. Judecînd recursurile ordinare declarate, în baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Punctul 18 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 30.10.2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, stipulează, că erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Avînd în vedere aceste prevederi legale, Colegiul conchide că instanța de apel nu s-a conformat acestora la judecarea apelurilor și a comis următoarele erori de drept.

În privința recursului declarat de inculpatul Cogîlniceanu Ion.

7.1. Respingînd apelul declarat de inculpatul I. Cogîlniceanu, instanța de apel a statuat că, sentința de încetare a procesului penal este legală, deoarece conform alin. (4) art. 394 CPP, partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal conține descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal, ceea ce a și fost indicat în sentință și aceasta nu contravine dispozitivului sentinței.

La fel, instanța de apel, a mai conchis că vinovăția lui Cogîlniceanu I. se confirmă prin probele prezentate de partea acuzării, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat se apreciază critic ca fiind o linie de apărare în scopul evitării răspunderii penale.

Raportînd soluția instanței de apel la circumstanțele de fapt și de drept stabilite în cauză, Colegiul penal lărgit, reține că instanța de fond, a stabilit pe de o parte, imposibilitatea urmării repetate a lui Cogîlniceanu Ion, pentru una și aceeași faptă, fiind constatată lipsa elementelor infracțiunii, dar pe de altă parte, constată vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Așa fiind, rezultă cu certitudine că, instanța de apel, a trecut cu vederea motivele invocate în acest sens în apel, menținînd sentința de încetare a procesului penal și, totodată, la rîndul său, a mai conchis că vinovăția lui Cogîlniceanu I. se confirmă prin probele prezentate de partea acuzării, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat se apreciază critic.

În atare circumstanțe, a doua soluție pe care s-a axat instanța de apel, este absolut contrară, or, în cazul în care instanțele de fond și de apel au considerat ca fiind ilegală ordonanța din 28 mai 2010, emisă de Procurorul adjunct al Procuraturii Anticorupție, M. Tumuruc (vol. II, f.d. 289) prin care s-a dispus reluarea urmării penale împotriva lui Cogîlniceanu Ion, fiind anulată ordonanța din 18 aprilie 2008, emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, M. Ciobanu (vol. II, f.d. 235-237), - ultima ordonanță rămîne în vigoare cu toate constatările de fapt și de drept.

Astfel, în partea descriptivă a acestei ordonanțe de încetare a procesului penal, în urma analizei probatoriului administrat, se constată în fapt lipsa elementelor infracțiunii,

iar în partea rezolutivă a ordonanței se dispune încetarea urmăririi penale pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către Cogîlniceanu Ion, din cauza lipsei în acțiunile lui a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. a), b), 329 Cod penal și pe faptul delapidării averii străine în sumă de 4.050 lei, din lipsa faptului infracțiunii.

În consecință, se evidențiază că după judecarea cauzei în apel, în speța dată există două hotărîri contradictorii, -

- prima, este ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, M. Ciobanu din 18 aprilie 2008 (vol. II, f.d. 235-237) care confirmă nevinovăția inculpatului Cogîlniceanu Ion de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. a), b), 329 Cod penal;
- a doua, este sentința primei instanțe menținută de către instanța de apel, prin care, mai întîi se constată fapta criminală, încadrarea juridică, vinovăția inculpatului Cogîlniceanu Ion de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, ca mai apoi, - procesul penal să fie încetat pe motiv că reluarea urmăririi penale a fost ilegală.

Or, în sensul art.275 pct.8) CPP, urmărirea penală nu poate fi pornită, **iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată**, și va fi încetată în cazurile în care **în privința unei persoane există o hotărîre neanulată** de neîncepere a urmăririi penale sau **de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații**.

Deci, dacă instanțele de judecată au ajuns la concluzia că, din cele două ordonanțe ale procurorilor din Procuratura Anticorupție enunțate supra, legală și întemeiată este doar prima, cea de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare, atunci instanța de apel urma să ia în considerație că, sintagma „ **urmărirea penală nu poate fi efectuată**” presupune că nici instanța de judecată nu mai este în drept să verifice probatoriul în cauză și să constate fapta criminală, încadrarea juridică și vinovăția persoanei **în privința căreia există o hotărîre neanulată de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații**.

În privința recursului declarat de partea acuzării.

7.2. În situația în care instanțele de judecată în hotărîrile adoptate au constatat fapta criminală, încadrarea juridică și vinovăția inculpatului Cogîlniceanu Ion de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, așa cum a invocat procurorul în cererea de apel, recursul ordinar declarat de partea acuzării urmează a fi admis. Astfel, rejudecînd cauza, instanța de apel, în dependență de soluționarea problemelor de drept descrise la pct. **7.1** al prezentei decizii, se va pronunța asupra apelului declarat de procuror.

Totodată, instanța de apel, se va expune și asupra motivului invocat de procuror în apel și recurs că, prima instanță, constatînd ilegalitatea ordonanței procurorului din 28 mai 2010 (vol. II, f.d. 289) prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale împotriva lui Cogîlniceanu Ion după expirarea a doi ani de la încetarea urmăririi penale, s-a bazat și pe prevederile alin.(4) art.278 CPP, - **“În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai tîrziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale ...”**.

Or, cum indică procurorul, ordonanța de încetare a cauzei penale din 18.04.2008, a fost recunoscută ca una ilegală și pasibilă anulării, inclusiv pe motiv că n-a existat în

fapt cauza care a determinat adoptarea acesteia, fiind apărute fapte noi și recent descoperite care au afectat hotărîrea respectivă, - condiție care nu stabilește un careva termen în cursul căruia poate fi reluată urmărirea penală.

7.3. Se concluzionează că, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a admis erori care au afectat aspectul de drept al cauzei și asemenea erori pot fi corectate doar de către instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel, instanța urmează să ia în considerare cele expuse în prezenta decizie, să judece apelurile în strictă conformitate cu prevederile legii, să verifice argumentele invocate anterior în apeluri și în recursuri și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder și de inculpatul Cogîlniceanu Ion, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013 în privința lui **Cogîlniceanu Ion Gheorghe** și dispune rejudecarea cauzei penale în privința ultimului de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată în ședință publică la 10 decembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Iurie Diaconu